

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

30 вересня 2020 року

Вип. 63

Збірник наукових праць

Переяслав – 2020

УНИВЕРСИТЕТ ГРИГОРИЯ СКОВОРОДЫ
В ПЕРЕЯСЛАВЕ

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**

30 сентября 2020 года

Вып. 63

Сборник научных трудов

Переяслав – 2020

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2020. Вип. 63. 570 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В.М. – кандидат педагогічних наук

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н.Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наук. пр. Вип. 43. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2015. С. 19–23.

4. Забіяко Ю. Педагогічні технології навчання фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві* : зб. наук. праць. №1 (21). 2013. С. 103–106.

5. Заневська Л.Г. Застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Харків, 2007. 20 с.

6. Захарова И.Г. Информационные технологии в образовании: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. 6-е изд., стер. Москва: Издательский центр «Академия», 2010. 192 с.

7. Ісаченко М.А. Тестовий контроль в системі оцінки знань студентів інститутів фізичної культури і спорту. *Молода спортивна наука України* : зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. Львів, 2007. Вип. 11, т. 5. С. 258–259.

8. Кашуба В.О., Хмельницька І.В., Юхно Ю.О. Застосування сучасних інформаційних технологій у період проведення та завершення спортивних змагань. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*: зб. наук. пр. Волин. нац. університету ім. Лесі Українки. Луцьк, 2012. № 1 (7). С. 119–126.

9. Свістельник І.Р. Організаційні аспекти інформаційного забезпечення вищих навчальних закладів фізкультурного профілю : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту: спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Львів, 2007. С. 3.

10. Чухланцева Н. Застосування інформаційних технологій у галузі фізичної культури і спорту. *Спортивна наука України*. 2016. №3 (73). С. 21–25.

11. Dario G. Liebermann, Larry Katz, Mike D. Hughes, Roger M. Bartlett, Jim McClements & Ian M. Franks. Advances in the application of information technology to sport performance. *Journal of Sports Sciences*. 2002. Vol. 20. P. 755–769.

12. Woolley Benjamin. *Virtual Worlds: A Journey in Hype and Hyperreality*. Oxford: Blackwell, 1992.

УДК 796.323.071.4+796.08

Оксана Комоцька
(Київ, Україна)

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОМУ БАСКЕТБОЛІ

У ході проведеного дослідження узагальнено і проаналізовано сучасні особливості роботи тренера з дитячо-юнацькими командами в баскетболі, виявлено низку проблемних питань, що негативно впливають на ефективність тренерської діяльності.

Ключові слова: баскетбол, тренер, проблеми підготовки.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку баскетболу, викликані змінами правил гри, вимогами до ефективності ігрової діяльності, зростанням індивідуальної майстерності баскетболістів різного рівня кваліфікації і підготовленості, ґрунтовно змінюють підходи до навчально-тренувального і змагального процесу [5]. Спеціалісти, які опікуються питаннями оптимізації процесу підготовки юних баскетболістів, працюють над удосконаленням навчально-тренувальних програм [3, 4], формують нові психологічні алгоритми в роботі з відповідними віковими категоріями [1]. Наукова спільнота значуще розглядає результати роботи тренера через аналіз сильних та слабких сторін ефективності техніко-тактичної діяльності [2], проте поза увагою фахівців залишено якісне вивчення

проблемних питань тренерської діяльності, що має спонукати до творчого пошуку шляхів їх подолання.

В баскетболі тренер посідає ключове місце в процесі підготовки гравців, йому відведена роль лідера у керівництві змагальною діяльністю команди, що посилює важливість запиту до його професійних потреб і підкреслює необхідність аналізу проблемних питань його роботи.

Мета дослідження – дослідити та узагальнити основні проблеми роботи тренера з баскетболістами дитячо-юнацьких команд.

Методи досліджень: аналіз та узагальнення даних науково-методичних літературних джерел; ретроспективний аналіз; педагогічні спостереження.

Отримані результати дослідження. В недалекому минулому Україна завжди мала потужне представництво гравців у складі збірних СРСР по баскетболу різних вікових категорій (кадетських, юніорських, молодіжних, національних). Наші спортсмени перемагали і склали гідну конкуренцію на міжнародному рівні завдяки видатним тренерам і спеціалістам, які якісно та кваліфіковано працювали в дитячо-юнацькому баскетболі, створюючи масовість і можливість ефективного відбору на всіх етапах багаторічної підготовки.

Зміни політичного характеру призвели до занепаду системних підходів у баскетболі та утворення низки проблемних питань, що невід'ємно супроводжують тренерську діяльність фахівця. В дослідженні проаналізовано проблеми в роботі тренера, які мають опосередковане відношення до навчально-тренувального чи змагального процесу, проте значуще впливають на їх ефективність.

Одним з найважливіших питань розвитку спорту є фінансування, яке стосується матеріально-технічної бази, якості організації та проведення чемпіонатів, можливості отримання міжнародного змагального досвіду, забезпечення кадрового потенціалу, витрат на наукову складову галузі тощо. Відсутність фінансування ДЮСШ (дитячо-юнацьких спортивних шкіл) не дозволяє вільний вибір змагань. Оплата, що проводиться за кошти батьків створює перед тренером залежні обставини штучних зобов'язань, нівелюючи процес природної конкуренції та відбору.

За часів Незалежності України відбулося знесення видатного тренерського потенціалу і, як наслідок, кваліфікація спеціалістів, небайдужих до улюбленої гри мільйонів часто носить любительський характер і не сприяє повноцінному засвоєнню матеріалу, відведеного за навчальною програмою відповідно року підготовки [4].

Соціально-економічний рівень значної кількості українських родин не дозволяє відвідування секцій їх дітям. Втрата масовості серед юних спортсменів спричинила злам у системі повноцінного відбору. Фізична підготовленість початківців не відповідає віковим вимогам і якісним характеристикам нормативів. Сучасні тенденції розвитку суспільства (необхідність у вивченні іноземних мов, комп'ютерній грамотності) негативно вплинули на формування мотивації до занять баскетболом, а саме бажання долати труднощі у змагальній контактній боротьбі, тому тренер отримує значну частину контингенту, який складається з дітей з очевидними потребами в командній руховій активності (зайва вага, соціальна замкнутість тощо). Водночас, батьки очікують і вимагають результат, що полягає у досягненнях і часто вихованні юних баскетболістів.

Тренер-практик у роботі з юними баскетболістами має відшукати цілеспрямованих однодумців з необхідними лідерськими якостями, які з його допомогою формуватимуть боєздатну команду. Якщо попередні покоління демонстрували конкурентну боротьбу за першість у колективі, то сьогодні доцільно зазначити, що штучно створений психологічний тиск вже не спонукає до ефективного результату.

Особливого значення набув адміністративний аспект у тренерській діяльності. На плечі тренера тисне тягар пошуку фінансування (оплата оренди, форми, медичного супроводу). На його відповідальність покладено вибір та рішення про участь у змаганнях, врахування дедлайнів (заявки, квитки тощо), безпека дітей.

Висновки. Тренерська діяльність у дитячо-юнацькому баскетболі ускладнена сучасними особливостями організації та підготовки навчально-тренувального та змагального процесу, яким характерно вирішення складних завдань адміністративного, фінансового і мотиваційно-психологічного характеру.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямку стосуються подальшого дослідження особливостей тренерської роботи в баскетболі, що стосуються навчально-тренувальної та змагальної діяльності юних баскетболістів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Височіна Н.Л. Психологічне забезпечення у системі підготовки спортсменів в олімпійському спорті: монографія. Київ: Центр учбової літератури; 2017. 384 с.
2. Дорошенко Е.Ю., Кириченко Р.О. Аналіз техніко-тактичної діяльності баскетболісток вищої кваліфікації. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць*; за ред. Єрмакова С.С. Харків-Донецьк, 2004. №1. С. 269-277.
3. Мітова О., Івченко О. Наукове обґрунтування алгоритму комплексного контролю підготовленості баскетболістів на етапі попередньої базової підготовки. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2018. №3. С.83-92.
4. Поплавський Л.Ю., Маслова О.В., Безмилов М.М., Мітова О.О., Мурзін Є.В., Четвертак О.А. Навчальна програма для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. Міністерство молоді та спорту України, Республіканський науково-методичний кабінет, ФБУ. 2019; 166 с.
5. Сушко Р.О. Розвиток спортивних ігор в умовах глобалізації (на матеріалі баскетболу): монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 360 с.

УДК 355.233.2:796

*Ігор Костюшко, Роман Биков, Олексій Діденко
(Одеса, Україна)*

ВИМОГИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Вимоги професійної діяльності до рівня фізичної підготовленості та функціонального стану військовослужбовців

Мета: розглянути взаємозв'язок професійної діяльності та рівня фізичної підготовленості.

Матеріал і методи: теоретичний аналіз і узагальнення сучасних науково-методичних джерел про підготовку офіцерських кадрів.

Результати: розкриті проблемні питання процесу підготовки майбутніх офіцерів до індивідуальної професійної спрямованості завдань.

Ключові слова: фізична підготовка, фізична підготовленість, військово-професійна готовність, Збройні Сили України.

The requirements of professional activities to the level of physical fitness and functional status of servicemen.

Purpose: consider the relationship between professional activity and level of physical fitness.

Material & Methods: theoretical analysis and generalization of modern scientific and methodological sources on the training of officers.

Results: problematic issues of the process of preparation of future officers for individual professional orientation of tasks are revealed.

Keywords: physical training, physical fitness, military-professional readiness, Armed Forces of Ukraine.